

Līga un
Tomass Krūgeri
(Thomas Kruger
biedrības
"Smiltenei un Latvijai"
vadītāji)

Ierodoties Lejas Varicēnos, grūti pateikt, ka ir darbadienas vakars – dzimšanas dienas svinības un dejas norit pilnā sparā. Līga stāsta, ka pārvākšanās uz Smiltenes apkaimi bija vienkāršs lēmums, ģimene ar bērniem vēlējas dzīvot tuvāk dabai. Tomass ir elektroinženieris, Līga – skolotāja, un pāris ātri saprata, ka lauksaimnieki no viņiem nesanāks, bet tajā pašā laikā bija skaidrs, ka saimniecībai jārada pievienotā vērtība. Atklāsme nāca pēc Tomasa vizītes Itālijā, kur Ekociematu Dizaina Kursos (EDK) tika iegūtas zināšanas par permakultūras pamatiem. Uzskatāms piemērs ir kartupeļu audzēšana, ko pirmajā gadā saimnieki mēģināja darīt ar arklu un rokām – šis process gan Līgai, gan Tomasam traumējis muguru, un pāris nosolījās to vairs nedarīt. Šobrīd kartupeļi tiek audzēti zem salmiem ar nelielu daļu no tās piepūles, kas bija nepieciešama pirms tam. Lēnām saimniecībā parādījās vistas, kazas, cūkas – viss kopā sācis veidot loģisku sistēmu.

Liela palīdzība saimniecības izveidē nāca no dažādu kopienu brīvprātīgajiem, un ar laiku saimniecība nostabilizējusies kā apmācību vieta, kur jauniem cilvēkiem mācīties alternatīvus veidus kā dzīvot laukos un kā būt pašpietiekamiem. Vienas no pēdējām mācībām bijušas par "hobitu" mājiņu būvēšanu – šāda tipa būve sastāv tikai no saimniecības apkārtnē atrodamajiem materiāliem – nojauktā šķūņa brusām, māla, akmeņiem un salmiem.

Līga atklāj, ka raķeškrāsnis ieguva popularitāti Latvijā pateicoties Tomasam. Raķeškrāsnī malka sadegot divreiz – no

<http://smilteneiunlatvijai.blogspot.com/>

“Mēs uzrīkojam darbnīcu par brīvu, dalībnieki iemācas kā 10 kubikmetru vietā ziemas laikā iztikt ar 3, gaisā netiek palaists CO₂ un mežā var atstāt trīs reiz vairāk koku. Vienkārši, bet trīs labas lietas, to arī mēs gribam rādīt cilvēkiem. Nevis braukt pelnīt naudu Īrijā un atgriezties pēc 7 gadiem ar tikpat tukšu kontu kā aizbraucot.”

– THOMAS

sākuma koks; pēc tam dūmgāzes – kas rada tik intensīvu karstumu, ka mājas sildīšanai visas dienas garumā pietiek ar desmit nelielām pagalitēm. Šī metode rada mazāk izmešu, kā arī popularitātei palīdz fakts, ka krāsns mūrēšanā daudz specifisku prasmju nav nepieciešams. Šo krāšņu mūrēšanu Tomass jau kopš 2013. gada pasniedz darbnīcu veidā.

Pati biedrība Smiltenei un Latvijai, eksistēja jau pirms Līgas un Tomasa iesaistīšanās, taču laika gaitā organizācija kļuvusi nevajadzīga, tāpēc Līgas un Tomasa devums to "reanimēja". Līdz ar to, laika gaitā iesaistītās puses mainījušās vairāk no izglītības un kultūras

“Mēs vēlamies, lai cilvēki apzinās, ka tie resursi, kas ir vajadzīgi laimīgai dzīvei laukos tev ir pieejami. Tu dzīvo ar to kas tev ir vienā vidē un novērtē to.”

– LĪGA

iestādēm uz cilvēkiem, kas interesējas par eko pieejām dzīvei.

Jaunākais biedrības sasniegums ir apstiprināts projekts ar nosaukumu "Offgrid renewable energy" – biedrība nākamo divu gadu laikā rīkos darbnīcas, dodot iespēju reģionu iedzīvotājiem apgūt prasmes, lai izveidotu un operētu saules kolektorus, vēja turbīnas, biogāzi ieguves, ūdens un kinētiskos ģeneratorus. Līga ar prieku klāsta, ka projekta noslēgumā tiks radīts portāls ar visām instrukcijām un video-pamācībām, lai interesenti spētu atrast informāciju, kad vien nepieciešams.

7 ATJAUNOJAMĀ
ENERĢIJA

